

Нъ тая душевна сила, която мисляхъ да осъщамъ у себеи, тая миръ, тая смиходителна любовь къмъ ония, които ме мразіжтъ, тая радость, че можъ да жъртвувамъ по Божията воля животътъ си, сичко туй щѣше ли да бѫде у мене, ако се заведжъ на бѣсилото? Уви! Колко е испълненъ човѣкъ съсъ противоречия, и когато се мисли да е най силенъ и най светъ, една минута е доста да го направи слабъ и виновенъ. Ще умржъ ли достойно, Богъ знае: не смѣжъ да го потвърдїж.

Като нѣмахъ сега друго освѣнъ да чакамъ на скоро смъртъта, осрѣдоточихъ въображението си върху мисъльта на смъртъта съсъ толко съси, щото нѣ само я виждахъ за възможна, а я прѣдосъщахъ за неизбѣжна. Душията ми нѣмаше никаква надежба да избѣгне отъ това рѣшене на небето, и колкото пѫти чюяхъ шумъ отъ крачки или отъ ключове, или като се отваряхъ вратата ми, казувахъ си: «Дѣрзостъ! може да идѣтъ да ме викатъ, за да чюижъ сен-тенцията; нѣка я чюемъ съсъ достоинство, съсъ прѣданность, и нѣка ублажявами Господа.

Размислихъ какво трѣбува да пишіжъ за послѣ-денъ пѫти на домородството си, най много на баща си, на майка си, на сѣкиго отъ братята си, на сѣка отъ сестритѣ си; и като тѣркаляхъ у мисъльта си тия изречения съсъ една толко дѣлбока и толко свeta любовь, нажяли ми се отъ това и плакахъ, и тия плачове никакъ не ослабихъ прѣданностъта, която бѣше у мене.

Какъ не щѣше да доде пакъ безсънието? Нѣ колко бѣше различно отъ първото? Не чювахъ веке охкания или смѣхове у стаята си; въображението ми не виждаше веке привидѣния, или скрити хора; нощта